

Villy Søvndal (SF):

Den 19. maj 2005 siger Troels Lund Poulsen til Jyllands-Posten, at det skal være muligt at føre krig mod stater uden et FN-mandat. Nu ved jeg, at statsministeren var i USA på det tidspunkt – velkommen hjem i øvrigt – og derfor har han måske ikke set det, og statsministeren er heller ikke nødvendigvis ansvarlig for alt det, som mange medlemmer af Venstre går rundt og siger, det har jeg også fuld forståelse for. Men jeg vil godt spørge statsministeren: Er det virkelig statsministerens melding, det, som hr. Troels Lund Poulsen siger?

Jeg siger det, fordi jeg har kigget efter på Venstres hjemmeside, om man kunne finde udspillet. Det kan man ikke. Så har jeg kigget på hr. Troels Lund Poulsens hjemmeside og tænkt: Der må man kunne finde udspillet; det kan man heller ikke. Hvis man kigger på Venstres hjemmeside, er der en halv side om FN, hvor man understreger, at FN-pagten er det internationale retssamfunds grundlov. Der er ingen vaklen, der er ingen undtagelser. Så jeg vil bare spørge helt stilfærdigt, efter at statsministeren nu er kommet hjem: Hvad er Venstres politik?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan sige til hr. Villy Søvndal, at jeg har skyndt mig hjem fra USA for at kunne møde hr. Villy Søvndal her i onsdagsspørgetiden.

Nu er det vel som statsminister, jeg bliver spurgt her i salen, men jeg vil gerne slå fast, at det ikke blot er regeringens, men også Venstres grundholdning, at det selvfølgelig er FN-pagten, der ligger til grund for den internationale retsorden, og at enhver international militær operation selvfølgelig skal være i overensstemmelse med international lov og ret.

Men det er i virkeligheden noget andet end det, den anden diskussion handler om, for det er: Er international lov og ret så, at der hver gang skal foreligge et udtrykkeligt FN-mandat? Og det er en helt anden diskussion, for der har man også eksempler fra fortiden på, at internationale militære operationer er iværksat, uden at der forelå et nyt udtrykkeligt FN-mandat.

Men jeg vil gerne understrege over for hr. Villy Søvndal, at naturligvis skal internationale militære operationer have deres basis i international lov og ret.

Villy Søvndal (SF):

Jeg vil først sige, at jeg også har glædet mig til at møde statsministeren; det er jo lang tid siden, vi har været her sidst.

Så vil jeg også kvittere for, at jeg synes, statsministeren her fik sat Venstres udenrigspolitiske ordfører eftertrykkeligt på plads. Jeg tror næsten ikke, jeg kan huske, at statsministeren så tydeligt har sagt til et partimedlem, at her var han ude på helt gyngende grund, en så kraftig understregning fra statsministerens side af, at selvfølgelig gælder den internationale ret.

Alt andet ville jo også være helt underligt for et land som Danmark, som aktuelt er medlem af FN's Sikkerhedsråd. Det er jo en position, der forpligter til at arbejde for FN og ikke at søge andre og skæve spor. Det sker oven i købet i en situation – det er jeg helt sikker på at statsministeren også er opmærksom på – hvor Kofi Annan er kommet med et oplæg til modernisering af FN. Der er jeg glad for, at statsministeren så tydeligt siger – sådan hører jeg det – at det ville være helt utidigt i en situation, hvor Danmark sidder i FN's Sikkerhedsråd, og hvor Kofi Annan er kommet med sin plan, at begynde at forfølge andre spor end en reformering af FN.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu vil jeg da nødig odelægge hr. Villy Søvndals tilsyneladende gode humør i dag. Jeg er bare nødt til at sige: Jeg har ikke sat hr. Troels Lund Poulsen på plads. Tværtimod sagde jeg jo, at der kan være ekstraordinære situationer, hvor en international militær operation kan være berettiget, selv om der ikke foreligger et udtrykkeligt nyt FN-mandat. Men det ændrer ikke på, at selvfølgelig skal en sådan operation have grundlag i international lov og ret. Men der kan faktisk opstå situationer, hvor Sikkerhedsrådet af en eller anden grund er blokeret, og hvor vi er nødt til at handle.

Det var f.eks. holdningen her i Folketinget tilbage i 1999, da man valgte at støtte NATO's indgriben i Kosovo, selv om der ikke var et direkte mandat i en resolution fra Sikkerhedsrådet. Men jeg mener, og jeg tror, at der er mange med mig, der mener, at det var en nødvendig og en rigtig beslutning, selv om der ikke forelå et nyt udtrykkeligt mandat.

Så der kan altså være situationer, hvor det er berettiget med en international militær operation, selv om der ikke foreligger et nyt udtrykkeligt mandat fra FN's Sikkerhedsråd.